

GLAS-GLAS FINNS DET!?

Projektbeskrivning VT-19 Marina Undenius och Terese Sjöstedt

NULÄGE

Gruppen består av 17 barn i åldern 4-6 år, två förskollärare och en barnskötare.

Barnen är intresserade av:

- Barnen pratar ofta om att bli Stenängahjältar som vi pratade om strax innan jullovet. Detta vill vi ta vara på för att på ett kreativt och lustfyllt sätt minska fysiska konflikter.
- Utifrån barnens önskemål har vi börjat bygga upp vårt lego igen. Tittar i beskrivningen, letar upp delar och bygger efter instruktioner.
- Magneterna är ett populärt material.
- De leker mycket i familjerummet.
- Mycket fysiska aktiviteter.

Dessa mål har vi valt denna termin:

* Vi ska utveckla våra arbetsprocesser kring att arbeta med språklig medvetenhet.

* Skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera samt förmedla tankar och erfarenheter både genom traditionellt skapande och digitala verktyg.

* Ge barnen konkreta upplevelser av mängd, antal samt helhet/delar samt matematiskt resonera om detta.

* Kan vi se spår av våra planerade aktiviteter i barnens fria lek? Hur tolkar vi detta isåfall?

BESKRIVNING OCH REFLEKTION

- Vi ska utveckla våra arbetsprocesser kring att arbeta med språklig medvetenhet.

Vi tog vid där vi slutade i höstas med språksamlingar innan maten. Vi började med sammansatta ord och lyssnade in vad barnen sa och ville. Vi upplevde att de tyckte det var roligt med sammansatta ord. Till en början använde vi endast bilder på de enskilda orden som tillsammans bildade ett sammansatt ord. Vi såg ett behov hos några barn att få en förståelse för det färdiga ordet. Vi gjorde då bilder på det färdiga sammansatta ordet - Bild på bok+bild på stav = bild på bokstav. Detta gjorde att det blev konkret för barnen.

Förra terminen såg vi att barnens koncentration ökade då de fick röra på sig. Detta när vi letade rim på en promenad. Vi gjorde då en språkstund där barnen fick välja ett kort på mattan för att sedan gå in i familjerummet för att hitta paret i det sammansatta ordet. En del barn tyckte att samlingen tog för lång tid. Vi valde då att dela oss i två grupper. Vi satt i olika rum och barnen fick ta en bild, sedan gå in i andra rummet för att hitta paret som tillsammans bildade ett sammansatt ord. Sist hade vi en gemensam samling där barnen presenterade sina resultat. Samlingen dokumenterades med videofilmning. Dock användes inte filmen vid vår reflektion, vilket vi ångrar eftersom vi anser att det är en bra metod. Barnen var engagerade, valde gärna en bild och gick till andra rummet för att välja en bild som hörde ihop. Det fungerade jättebra att dela gruppen. Det blev inte så lång väntan och ingen blev rastlös. Några barn tog direkt en bild som de visste passade ihop, andra blev lite osäkra och ville ha hjälp. Några tog en bild som var likadan - GlasGlas finns det? Nej, och provade något annat. Två barn hittade egna sammansatta ord som vi inte tänkt på tex Polis+Hund= Polishund och Sol+Säng= Solsäng.

Vi utvecklade då våra språkstunder genom att tillverka fler sammansatta ord. Dels gjorde vi bilder på de sammansatta ord som barnen själv kom på. Vi gjorde även bilder som kan bilda flera sammansatta ord för att öka möjligheterna för barnen att hitta rätt, tex hund+koppel eller hund+ben.

Vi upplevde att barnen blev lite mätta på sammansatta ord och vi pedagoger kände att vi inte visste hur vi skulle utveckla våra språkstunder för att fånga barnen. Vi kom då på att vi skulle göra ett memory med sammansatta ord så att materialet finns tillgängligt för barnen i den pedagogiska miljön. Detta kommer att tillverkas i början av höstterminen.

Barnen som ska börja skolan visade ett stort intresse för bokstäver. Vi tillverkade då vars en pärm med arbetsblad (alfabetet). Några barn uppskattade detta mycket medan andra barn inte visade lika stort engagemang. En förälder berättade att hennes barn tyckte att det var så roligt. I efterhand kan vi ångra att vi presenterade dessa pärmar lite sent på terminen. Vi tänker att de barn som inte visade intresse kanske hade byggt upp ett intresse om mer tid funnits.

I början av terminen tillverkade vi en låda med material för att arbeta med språklig medvetenhet. Från denna låda provade vi olika idéer till en början typ lyssnaövningar mm. Därefter fastnade vi på de sammansatta orden eftersom barnen visade störst intresse för detta. Vi tänker att till nästa termin ska vi återuppta denna låda och använda fler olika material.

- Skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera samt förmedla tankar och erfarenheter både genom traditionellt skapande och digitala verktyg.

Eftersom barnen började prata om att göra challenges som de sett på Youtube fick de använda en Ipad som de skulle filma sin challenge på och sedan visa för resten av kompisarna. När vi tittade på det de filmat frågade vi om det var någon som sett en challenge på riktigt men det var det ingen som hade. Vi tittade på en challenges från youtube och kom fram till att det barnen filmat var mer än vlogg, där de pratade om vad de gjorde. Barnen önskade att få göra challenges som att: Smaka på sura saker, ha ögonbindel och smaka/känna på saker, utmaning i att låta bli att äta saker som ligger framför dem (precis som vi såg på youtube)

Vi gjorde en challenge där barnen skulle äta en bit citron utan att göra miner. Alla barnen ville vara med och visade glädje. Därför tänkte vi göra challenge igen men denna gången filma närmre och känna istället för att smaka.

Ett barn sa "jag såg att ni gjorde challenge där ni smakade, jag hoppas vi kan göra min ide någongång". Denna kommentar kom från ett barn som sett challengen på bloggen. Barnets idé var att vi skulle känna på något utan att se vilket nästa challenge blev.

Barnen fick känna på gröna gelégrodor i vatten. De kom med relevanta gissningar på vad det kunde vara: svamp, mango, sås med bönor, ägg osv. Alla blev överraskade när vi lyfta på handduken och de fick se grodorna.

Vi vill fortsätta med challenge och filmningen eftersom detta verkligen fångar barnen. Ett stort problem är dock att videon hackar på tv:n när vi kopplar upp telefon och ipad så vi kan inte titta på storbild. Detta måste vi åtgärda snarast. Intresset hos barnen för att göra fler challenge svalnar när vi ser dem på ipads då alla inte kan se.

Barnen har fått skapa vid olika tillfälle. Dagen då vi firade "rocka sockorna" designade de sin egen papperssocka. Dessa sockor var verkligen uppskattade. Barnen frågade ofta när de fick ta hem sin socka. Vi pedagoger bestämde oss för att spara strumporna i deras pärm. Nu i efterhand kände vi att vi borde ha skickat hem dem, eftersom det var barnens önskan. Sockmodellen och pysslet fanns tillgängligt ett tag och många olika sockor tillverkades.

Till Alla hjärtans dag tillverkade barnen fina kort som de fick välja vem de ville skicka till. Vi tog reda på adresser och frankerade och postade dem. Detta blev en form av kommunikation då kompiserna eller farmor kom eller ringde för att tacka för kortet.

Vid ett tillfälle skapade barnen efter biobesök. De fick rita vad de sett på bion. Ett annat tillfälle var när de ritade en händelse ur dilemmasagorna.

Till påsk skapades ägg som hängdes upp i trädet vid Ängsårdens.

Material att skapa med finns framme och tillgängligt för barnen alltid. Ett barn tillverkade en meny, som vi satte upp i Familjerummet. Ett annat barn tillverkade fallor av garn. Hemifrån pratas det ofta om jakt, vilket fascinerar hen, och nu ville man på förskolan fånga vilda djur.

Till familjedagen gjorde vi pedagoger en tipspromenad. Vi använde oss av qr-koder. Denna blev väldigt uppskattad och vi känner oss stolta över den. Vi fick upp ögonen för qr-koder och tänker att detta är något som vi kommer att använda oss av nästa termin.

- Ge barnen konkreta upplevelser av mängd, antal samt helhet/delar samt matematiskt resonera kring detta.

Vi fick en förfrågan om vi var intresserade av att sälja Majblommor, vilket vi ville. Vi ansåg att genom försäljningen berörde vi samtidigt många läroplansmål så som matematik, medkänsla samt möjlighet att stärka sin tro på sig själv - att våga. Barnen fick turas om att sköta försäljningen och lärde sig snabbt vad de olika blommorna kostade, 20:- 40:- 60:- och så kunde man swishat. Vi besökte ICA-Kvantum, Lövestad marknad, Björkbacken och busstationen och barnen fick

självt kontakt med människorna vi mötte för att fråga om de ville köpa majblommor.

Vi samtalade mycket om vikten av att ha en positiv och trevlig ton samt tacka de som köpte men även de som inte var intresserade av att köpa. Vi skickade även med beställningslappar hem så barnen kunde fråga personerna i sin omgivning om de var intresserade att köpa majblommor. En förälder bjöd oss till sitt arbete så att vi kunde sälja där, en annan förälder frågade om de fick låna hem en försäljningsväska så de kunde passa på att sälja majblommor samtidigt som de skulle besöka Lions Familjedag. Försäljningen slutade på ca 9000:- vilket gav oss en belöning på ca 2000:- vad skulle vi göra för dessa pengarna? Genom att lyssna på barnens önskemål valde vi pedagoger ut två alternativ som barnen sedan fick rösta mellan. Två lappar sattes upp på de båda förslagen och ett streck drogs för varje barns röst. Vilket av alternativen vann? Barnen räknade strecken på de olika förslagen men var lite oense om vilken siffra som var högst. Vi fick lägga två rader med mynt för att konkretisera vilken siffra som är mest. Ett barn hade en stark önskan om att skänka även våra intjänade pengar till de barn som är fattiga och behöver dem bättre. Vi kompromissade och beslutade att de pengar som blev över efter att vi spenderat en förmiddag på Tuna Busland och ätit på restaurang skulle skänkas till välgörenhet. Vi är väldigt nöjda med att vi hoppade på projektet med Majblommeförsäljningen eftersom det har bidragit till så många givande reflektioner och diskussioner tillsammans med barnen samtidigt som vi har haft otroligt roligt. Reflektioner som varför vissa människor bara går förbi barnen utan att svara på deras fråga, varför vi säljer majblommor, alla har inte samma förutsättningar - det finns barn som inte har så

mycket pengar och därför inte kan gå på tex fotboll, hur mycket räcker 2000:- till, en resa till Legoland?

På en av våra utedagar hade vi med oss sifferkex som fika. Barnen fick ett tal att addera ihop innan kexen stoppades i munnen. Barnen ville gärna hjälpa kompisen bredvid, men först skulle alla få en egen chans att räkna ihop. Detta blev ett spännande sätt att få in matematik i vardagen och barnen väntade spánt på sin tur.

Vid ett tillfälle cyklade vi till Ica för att handla korv. Då fick barnen använda sig av matematik genom att berätta hur många korvar de var och en skulle äta. Sedan adderade de ihop varandras antal för att få veta summan av hur många korvar vi behövde handla.

- Kan vi se spår av våra planerade aktiviteter i barnens fria lek? Hur tolkar vi detta isåfall?

Ja, till viss del. Vi försöker att inte planera för mycket för att kunna vara här och nu och ta tillvara på barnens intresse och idèer. Detta tycker vi själv känns positivt eftersom barnen får mycket inflytande och det blir verkligen de som styr verksamheten.

Efter försäljning av majblommor var det ett barn som ritade en teckning för att sälja vidare hemma. Hen pratade om att den skulle kosta 40 kronor och väntade spánt på mamma. Vi uppfattade det som att hen fått upp ögonen för att man kunde sälja saker för att tjäna pengar.

Barnen samtalar ofta om aktiviteter som vi gjort. Vi hör ofta "kommer du ihåg när?"

Stenängahjältar

För att ta reda på hur barnen tänkte kring Stenängahjältar så ställde vi följande frågor till dem:

*När är man en Stenängahjälte?

Exempel på svar: när man har slått nån kan man säga förlåt, att man kan va snäll hela dagen och rädda nån, när man är bara 3 i familjerummet så när de kommer en kompis som heter nåt annat ord så kan man släppa in nån, om nån säger att den inte får, om man har slått 2 gånger så är man ingen stenängahjälte, om man hjälper nån upp

*Hur vet man att man är en Stenängahjälte?

Exempel på svar: man räddar nån

*Hur länge är man en Stenängahjälte?

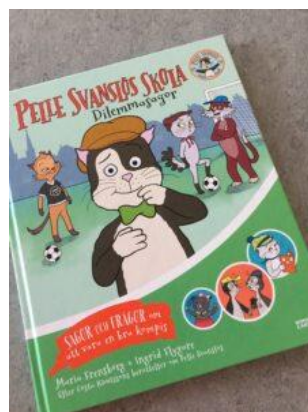
Exempel på svar: hela dagen

*Kan man bli av med sin hjältekräft?

Exempel på svar: ja

Barnen visade inget större engagemang kring frågorna om Stenängahjältar. Första frågan svarade alla på, sen föll engagemanget.

Utifrån svaren tolkade vi pedagoger att det viktiga var hur man skulle vara mot varandra och inte att vara en Stenängahjälte. Ett bra sätt att göra barnen medvetna om sitt eget och andras agerande tyckte vi var att arbeta med dilemmasagor. Vi startade med att läsa en saga ur Pelle Svanslös Dilemmasagor.

Barnen lyssnade engagerat när vi läste. I mitten av varje saga fanns chans för barnen att reflektera över vad de ansåg vara rätt att göra. Alla hade något att säga och barnen vidgade sin syn på olika saker när de hörde kompisarnas reflektioner. Från första sagan kom barnen med olika reflektioner: en del tyckte inte Pelle skulle fråga om den ensamma katten ville vara med på fotboll medan majoriteten tyckte att Pelle skulle fråga om katten ville vara med. Intressanta tankar. Ett barn ändrade sin åsikt när de hörde kompisarnas tankar och svar.

Vi fortsatte att läsa alla sagor ur boken. Efter sista dilemmasagan ur Pelle Svanslös fick barnen skapa genom att rita det som de kommer ihåg bäst ur de olika sagorna. Någon ritade när Pelle spelade fotboll, någon ritade när Bill eller Bull tog en peng.

Tanken var att vi skulle skriva egna dilemmasagor med dilemma från vår egen vardag. Detta kommer vi att fortsätta med och ta upp till hösten.

Utedagar

Intresset för våra utedagar lever fortfarande kvar hos barnen. De kommer ofta med förslag på var vi ska gå och vad vi ska äta. I möjligaste mån tillgodoser vi dessa förslag. Denna terminen har det känts jobbigare att komma iväg på utedagar för att några barn saknat väska, kåspåse eller fylld vattenflaska. Detta gör att det tar längre tid för oss att komma iväg eftersom vi måste gå genom alla barnens väskor först.

Platser som vi besökt är Stenängaskogen, Mossens lekplats, Marinas lekplats, Grillkåtan i Oran, Emanuelskolan, Bongårdslekplatsen, Hitta Vilse-stigen i Oran, Folkets park, lekplatsen uppe på backarna, Ica kvantum och vår lekplatsen över vägen.

Vi upplever att de flesta barnen uppskattar att besöka olika platser. De leker lika gärna i skog som på lekplats. Precis som tidigare terminer uppstår de färre konflikter när vi är på utedag. Det känns som att barnen har en starkare v-känsla.

Det har varit bra när vi har kunnat cykla iväg på längre utflykter. Det är en känsla av frihet och vi kan lättare tillgodose barnens önskemål.

Övrigt

En bit in på terminen började vi att ge de äldsta barnen "uppdrag" som de ansvarade för varje dag. Uppdragen stärkte barnens självkänsla genom att de lyckades, men underlättade även för oss vuxna. Uppdragen kunde vara att se till så det finns mjölk på alla borden vid lunch samt sätta in dem i kylan igen efter lunch, säga vems tur det var att hämta mat, ta fram tallrikar på vagnen samt hålla koll så att tallrikarna räckte åt alla eller lägga ut madrasser på vilan. Alla barn som fick uppdrag tog de på allra största allvar. Hen som fick uppdraget med mjölken kunde vi en dag se strax innan maten på väg till andra huset. Tillbaka kom hen med tre paket mjölk för att sätta ut på bordet.

Rutinerna bland barnen fungerar väl. När vi varit utomhus vet de precis vilka rutiner som gäller. De flesta fokuserar på sig själv och detta minskar antalet konflikter.

Vi anser oss själva vara duktiga på att fånga situationerna här och nu. Även om vi inte har allt planerat finns målen i huvudet hela tiden och vi tar tillfällen som ges. Ett exempel är när vi skulle handla korb och barnen fick räkna ihop hur många vi skulle köpa, ett annat när vi bjöd på sifferkex och vi passade på att addera. Vi är spontana och ser vi ett behov av förändring så sätter vi ofta igång direkt för att förbättra. Exempel här är vår miljö.

Vi såg att vårt bibliotek inte användes som ett bibliotek. Soffan flyttades därför åter ut i matrummet. Vi gjorde biblioteket till ett bokstavsrum där vi hängde upp bokstäver i taket, satte upp bokstäver på väggen och satte dit bilder på barnen med deras namnbild. Ett barn kollade sitt namnkort direkt och letade bland bokstäverna i taket.

Efter ett tag möblerade vi om igen eftersom vi upplevde att det ofta blev väldigt högt ljud i "matrummet" när barnen lekte aktiva lekar där. Vi flyttade ut bordet från bokstavsrummet så att alla tre bord istället fanns i "matrummet" där barnen kunde spela spel, pyssla, läsa mm. Familjerummet behöll vi som innan förutom att vi flyttade dit soffan. Det tidigare bokstavsrummet blev istället ett lektrum med stor golvyta att leka på. Ifall många barn ville leka med materialet därinne fanns det möjlighet att ta en back med leksaker med sig ut för att leka i hallen. Smålegot i detta rum blev ofta söndertrampat. Vi valde därför att bygga upp smålegot så som det skulle vara och flyttade upp det på ovanvåningen. På så

sätt kunde några barn gå upp för att leka och belastningen på undervåningen minskade.

I början av terminen såg vi på en Facebookgrupp att de gjort städkort. Det fanns bilder på olika material där barnen tog en bild för att sedan städa undan detta. Vi fotograferade och tillverkade städkort som vi tänkte använda vid undanplockning. Dock tyckte vi att situationerna löste sig och undanplockningen fungerade väl så dessa kort blev aldrig introducerade. De finns kvar för att tas fram vid behov.

Vi märkte att det uppstod mycket konflikter/tillrättavisningar/slag i gruppen och kunde också se utifrån trivselenkäterna att det finns barn som känner sig utsatta. Vad gör vi åt detta? Vi pedagoger behöver bli bättre på att stationera oss igen, vi har nog släppt efter lite för mycket när vi känt att det gått på rätt håll. Nolltolerans för alla fula ord och slag! Två av våra barn hamnar ofta i konflikt därför är det viktigt med en närvarande vuxen vid konfliktladdade situationer.

I februari blev en hel del barn sjuka i omgångar vilket gjorde att vi pedagoger föll ur våra rutiner. När vi hade en planerad aktivitet kunde vi tänka att vi vänta med den tills nästa vecka så fler barn fick nytta av den. Nästa vecka var barnen fortfarande sjuka och detta gjorde att allt stanna av. Vi blev medvetna om problemet och tänker att vi ska bli bättre på detta till nästa termin.

De yngsta Krumelurerna har vissa dagar haft eget projekt utifrån vad som intresserar dem mest. Uppdelningen har också gjort att barnen kom i grupper med äldre barn. Här kommer beskrivningen av detta skapande och hållbarhetsarbete.

Tove Berggren

Vi är en grupp på sex 4-åringar och en pedagog. Barnen hade sedan Knotte tiden visat ett stort intresse för Stenängaskogen. Därför valde jag och barnen att dra vidare på de spåret. Och tisdagarna blev dagen då vi gick dit. Barnen frågade ofta när vi skulle dit igen, gav förslag på vad vi skulle göra i skogen eller vad vi skulle ha med oss. "Jag vill ha med pasta och mat", "Idag vill jag gå och klättra". Denna termin har en stor del av barnens fokus på utedagarna legat i att samla skräp i naturen. "Soporna ska vara i soptunnan" sa ett av barnen och dem andra höll med. Nästa gång vi var i skogen valde barnen att ta med en påse att plocka allt skräp i. Under tiden vi samlade allt skräp ställde jag en fråga till barnen. "Vart tar skräpet vägen om vi inte plockar upp de?" Då svarade ett av barnen "Då kommer vargen och tar det". Jag tolkade de som att det barnet tänkte på sagan om de tre små grisarna och vargen, som Knottarna haft som tema sedan ett tag tillbaka. När vi kom tillbaka till förskolan slängde barnen skräpet i soptunnan till sopmonsterna. "Där Plastis och där är Kompostina". Sopmonsterna har följt med oss ett tag nu och barnen tycker fortfarande att det är lika roligt att sortera och plocka skräp till dem.

Under denna termin har det varit en del fokus på skräp (speciellt plast) i naturen. Vi har pratat väldigt mycket om vad skräp gör med naturen och vad som händer om man slänger skräp där. Jag är stolt över att barnen har tagit de till sig och att barnen påminns av det varje gång dem ser något som inte ligger där de ska. Detta märks både på förskolan och andra platser vi besöker.

Efter förra sommarens odling av sallad och morötter valde jag och barnen att vi skulle odla i år igen. Eftersom jag uppfattade de som att barnen tyckte det var roligt och lärorikt. Och mycket riktigt, det blev en hit detta år med.

Pallkragarna från förra året stod kvar så vi valde att börja odla där i. Vi började även förodla smultron inne. Vilket barnen var stolta över och ville visa sina föräldrar vid hämtning på förskolan. Barnen har varit engagerade enda sedan start och velat vara delaktiga i allting som ska göras kring odlingen. Vi har även satt upp ett diagram i hallen så att vi ska kunna följa bären och grönsakerna i deras utveckling. 1 dag = 1 streck.

Strecken på diagrammet var väldigt populärt. Alla barnen kom ihåg att det skulle göras en gång om dagen. När vi gjorde de så räknade vi dagarna vi skulle rita streck för tillsammans. Vi tog upp våra fingrar, "Ett, Två och Tre". Och så många fingrar vi hade uppe så många streck skulle det ritas på pappret.

Dem smultronen vi förodlade inomhus dog tyvärr efter ett tag. Då kom frågan från barnen. "Varför?" Barnen trodde då att smultronen hade "bränt sig". Men efter en stunds diskuterande kom vi fram till att smultronen hade stått i för mycket solljus. Ett barn tror även att vi har gett smultronen för lite vatten.

Några veckor senare utökades odlingen med ytterligare två pallkragar. Och detta var för vi såg att allt fler barn blev nyfikna på odlingen och vad det innebar. Ett barn sa "Kan vi inte ha många grönsaker så att vi kan göra en hel sallad?".

Så denna gång blev det tomat, gurka, purjolök och smultron. Barnen har redan börjat skörda en del gurkor och tomater. "Gurkorna var godast i hela världen", sa ett av barnen.

Vattningen är ett väldigt populärt moment för nästan alla barnen. Både men slangen och med vattenkannorna. "Varför vattnar vi på de vi odlat?" Frågade jag ett av barnen. Då fick jag ett snabbt och bestämt svar tillbaka. "Dem blir döda annars".

Jag hoppas att intresset för odlingen lever vidare till nästa år.

